

**สิ่งแวดล้อมในการทำงานที่มีผลต่อสภาวะทางจิตใจของพนักงาน
โรงงานผลิตตู้จำหน่ายสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี
Work Environment Affecting Employees' Mental State
at A Vending Machine Manufacturer in Chonburi Province**

รศ.ดร. รุ่งกมล ตรีภักดิ์

**นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ
มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี ปีการศึกษา 2566**

E-mail: rakpong.t@sunvending.co.th

ดร. มุกดาฉาย แสนเมือง

อาจารย์ประจำ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

E-mail: mukdashine.sa@spu.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบสภาวะทางจิตใจจากการทำงานของพนักงานของโรงงานผลิตตู้จำหน่ายสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและ 2) เพื่อศึกษาระดับอิทธิพลของ ปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่มีผลต่อสภาวะทางจิตใจของพนักงาน กลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยนี้คือพนักงานโรงงานผลิตตู้จำหน่ายสินค้าในจังหวัดชลบุรี จำนวน 1,197 คน โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างตามสูตรของ Taro Yamane(1973) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 333 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ย การทดสอบความแปรปรวน และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันจะมีผลสภาวะทางจิตใจของพนักงานที่แตกต่างกัน จำแนกตามอายุ ภูมิภาค ประชากร การทำงานในองค์กรปัจจุบันและความเพียงพอของรายได้ 2) ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงานมีอิทธิพลต่อปัจจัยด้านสภาวะทางจิตใจของพนักงานที่แตกต่างกัน ด้านลักษณะงาน ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ด้านความเสี่ยงในการทำงาน ด้านสวัสดิการ และ ด้านความสำเร็จและความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

คำสำคัญ: สิ่งแวดล้อมในการทำงาน, สภาวะทางจิตใจ

ABSTRACT

The objectives of this research are 1) to compare the work-related mental state of employees of a vending machine factory in Chonburi classified by personal factors, and 2) to study the influence level of working environment factors that affects the mental state of employees. The population of this research were 1,197 employees of a vending machine factory in Chonburi province, using convenience of sampling according to the formula of Taro Yamane, sample size was 333. Statistics used in data analysis were frequency, mean, test of variance, and analysis of multiple regression equations. The results showed that 1) respondents with different

personal factors had different mental state of employees classified by age, hometown, work experience in the current organization, and 2) working environment factors have different influences on the mental state of employees including nature of work physical environment the risk aspect of welfare and success and career advancement.

Keywords: Working environment, Mental state, Vending machine

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย

ปัจจุบันนี้ โลกเกิดการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้ทุกองค์กรไม่สามารถหยุดนิ่งอยู่กับที่ได้ ต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาให้สอดคล้องกับความเป็นปัจจุบันมากที่สุด และที่สำคัญทุกองค์กรจะไม่สามารถขับเคลื่อนไปได้โดยปราศจากบุคลากร ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารระดับสูงจนถึงผู้ปฏิบัติงานระดับล่าง ต่างมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนองค์กรด้วยกันทั้งสิ้น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดตามเป้าหมายขององค์กร แต่การทำงานร่วมกันของคนจำนวนมากที่มาจากในสถานที่ที่แตกต่างกัน ทั้งในด้านกรอบคร้ว ด้านจิตใจความรู้สึก ความรู้ความสามารถ ด้านอายุ และด้านประสบการณ์การทำงาน อาจทำให้เกิดการเอารัดเอาเปรียบ การกระทบกระทั่ง หรือความไม่เข้าใจกัน ปัญหาเหล่านี้ถ้าไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเหมาะสมจะเกิดเป็นความท้อแท้ ความกดดัน และความเบื่อหน่าย ซึ่งจะนำไปสู่ความเครียด ทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานลดลง

สิ่งแวดล้อมในการทำงานไม่ปลอดภัยหรือสะดวกสบาย ปัจจัยภายในองค์กร ความไม่มั่นคง ของงาน แรงกดดันในการทำงาน (จินดารัตน์ บุตรจินดา, 2561 หน้า 289) สัมพันธภาพระหว่างผู้ร่วมงาน เป็นต้น (กานดา จันทร์เข้ม, 2561 หน้า 203) ในขณะที่บุคคลอยู่ในความตึงเครียด ร่างกายจะมีการเปลี่ยนแปลงหลายอย่าง ที่สำคัญคือระบบประสาทอัตโนมัติและระบบต่อมไร้ท่อ ปัญหาเหล่านี้ถ้าไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเหมาะสมจะเกิดความท้อแท้ ความกดดัน และความเบื่อหน่าย ซึ่งจะนำไปสู่ความเครียดกลายเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับชีวิตคนสมัยใหม่ เป็นปฏิกิริยาของร่างกายจิตใจที่ตอบสนองต่อสภาวะหรือการกระทำใดๆที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน หากมีความเครียดในระดับน้อยถึงระดับปานกลาง จะส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานมีความมุ่งมั่นในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ สามารถแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม (สุรัชย์ ทูหมัดและวิโรจน์ เกษภูลักษ์, 2561 หน้า 151) หากแต่ผู้ปฏิบัติงานมีความเครียดในระดับมาก จะสามารถส่งผลกระทบต่อผู้ปฏิบัติงานได้ทั้งในด้านอารมณ์จิตใจและร่างกายได้

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

(1) เพื่อศึกษาสภาวะทางจิตใจจากการทำงานของพนักงานของโรงงานผลิตตู้จำหน่ายสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

(2) เพื่อศึกษาระดับอิทธิพลของ ปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ที่มีผลต่อสภาวะทางจิตใจของพนักงาน

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

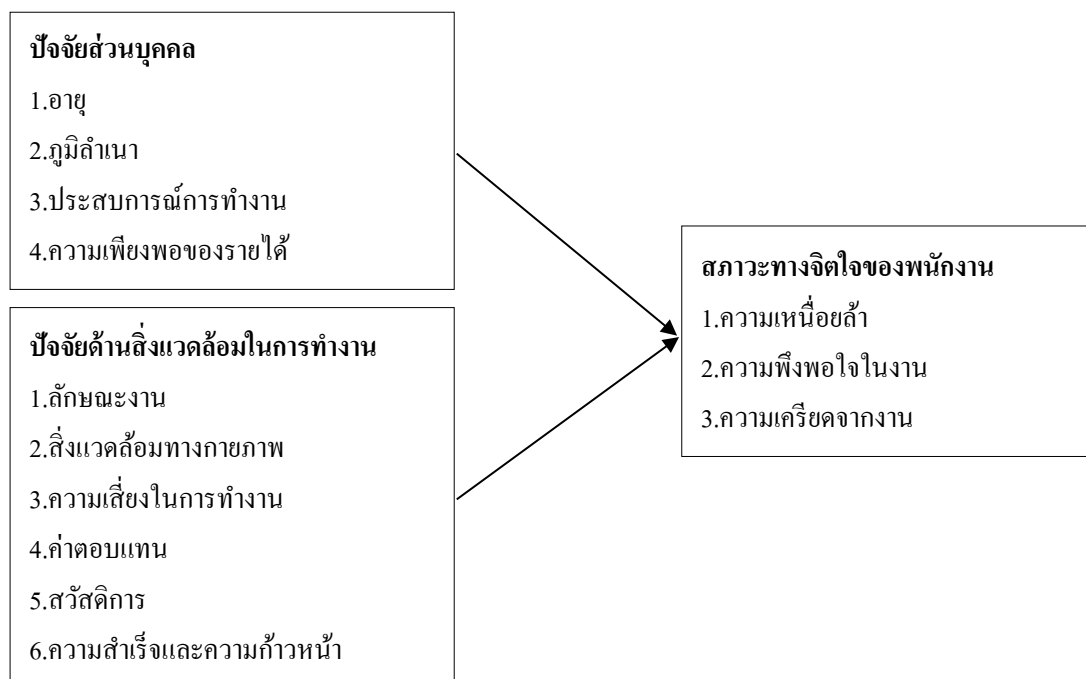
ความเครียดเป็นภาวะที่เกิดขึ้นได้กับทุกคน มากน้อยแตกต่างกันตามลักษณะสาเหตุ และปัจจัยที่แต่ละคนประสบ และอาจเกิดจากอาการที่สมองไม่ผ่อนคลาย เพราะเคร่งเครียดอยู่กับงานที่ทำมากเกินไป จึงทำให้

ร่างกายและจิตใจมีปฏิริยาตอบสนองต่อสิ่งที่มากระตุ้น ทั้ง ภายในและภายนอกร่างกาย ซึ่งมาคุกคามหรือขัดขวางการทำงาน เป็นผลทำให้มีการ เปลี่ยนแปลงในร่างกายเกี่ยวกับโครงสร้างและปฏิริยาตอบสนองของบุคคล จึงทำให้ร่างกาย และจิตใจขาดสมดุล ซึ่งการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นนั้น ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทางด้าน ร่างกาย อารมณ์ ความคิด และพฤติกรรม

ความหมายของความเครียด

ก่อนนำไปสู่แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความเครียดในการทำงานตอนขึ้นตอนแรก ควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของความเครียดกันก่อน ปัญหาสำคัญของการศึกษา ความเครียด คือ การให้นิยามความหมายของความเครียด เนื่องจากความเครียด ไม่มีความหมาย อย่างชัดเจนตายตัว ความหมายของความเครียดจึงขึ้นอยู่กับแนวคิดของการศึกษาเป็นหลัก ดังนั้น สิ่งสำคัญในการศึกษาความเครียด คือ ต้องชัดเจนว่าต้องการศึกษาความเครียดใน แนวทางใด เนื่องจากความหมายของความเครียด แต่ละความหมายจะมีวิธีการและขั้นตอนของการศึกษาเฉพาะตัวแตกต่างกัน นักวิชาการหลายท่านได้ศึกษาเรื่องความเครียดและให้ ความหมายไว้ต่าง ๆ กัน ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ดังนี้ Robbins (2001) ได้กล่าวว่า ความเครียด คือ ภาวะที่บุคคลหนึ่งได้เผชิญกับโอกาสที่มีขีดจำกัด หรือความต้องการที่เกี่ยวกับสิ่งที่คาดหวัง และปรารถนา โดยที่ผลลัพธ์นั้นมีความไม่แน่นอน ซึ่ง ความเครียดอาจมีใช้ภาวะที่ไม่ดีเสมอไป ความเครียดอาจเป็นตัวกระตุ้น เป็นแรงขับให้บุคคลมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติซึ่งอาจนำไปสู่ความสำเร็จได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทีปพิพัฒน์ เลิศวราวุธและคณะ (2561) ศึกษาระดับความเครียดจากการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิตในโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ พลิชฐ์ ฐิตินารักษ์ (2564) ศึกษาผลกระทบของความเครียดในการทำงานต่อความตั้งใจลาออก:กรณีศึกษาในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ไทย ศิริลักษณ์ สุธรรม (2563) ศึกษาอิทธิพลของปัจจัยในการทำงานต่อความเครียดในการทำงานที่ส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ โรงงานอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ในนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

3.3 สมมติฐานการวิจัย

(1) พนักงานที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา ภูมิฐานะ สถานภาพ ประสบการณ์การทำงานในองค์กรปัจจุบัน ประสบการณ์การทำงานทั้งหมดในโรงงานอุตสาหกรรม รายได้ต่อเดือน ความเพียงพอของรายได้ สุขภาพและจำนวนชั่วโมงการทำงานในแต่ละวัน ที่แตกต่างกันจะมีสภาวะทางจิตใจของพนักงานที่แตกต่างกัน

(2) ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงานมีอิทธิพลต่อปัจจัยด้านสภาวะทางจิตใจของพนักงานที่แตกต่างกัน

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากรและตัวอย่าง

ประชากร คือ พนักงานโรงงานผลิตตู้จำหน่ายสินค้าในจังหวัดชลบุรี จำนวน 1,197 คน จากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตร Yamane (1973) ได้จำนวนทั้งหมด 333 คน

4.2 เครื่องมือวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (questionnaire) เป็นเครื่องมือหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยพิจารณาจาก ตัวแปรอิสระ และตัวแปรตามนำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลปัจจัยด้านปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบ จำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านสภาวะทางจิตใจของพนักงานซึ่งประกอบด้วย 3 ด้าน

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ทำการวิจัยได้ขอความร่วมมือในการให้ข้อมูลเพื่อศึกษาวิจัยผู้วิจัยหนังสือ ขออนุญาตไปยังเจ้าของบริษัทและผู้ประกอบการผลิตตู้จำหน่ายสินค้า เพื่อขออนุมัติเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ได้อาจการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 333 ราย นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมทางสถิติ ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด โดยใช้สถิติต่างๆ ดังนี้

1. วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) สำหรับข้อมูลประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) สำหรับข้อมูล ความสมดุลงานและชีวิตส่วนตัวและผลการปฏิบัติงาน
3. ค่า t-test และค่า F-test (one-way Anova) สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างตัวแปร หากพบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ผู้วิจัยทำการเปรียบเทียบรายคู่
4. วิเคราะห์ระดับอิทธิพลของความสมดุลงานและชีวิตส่วนตัวที่มีต่อผลการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัทและผู้ผลิตเครื่องจักรแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis) เพื่อทำนายอิทธิพลของตัวแปรเมื่อมีตัวแปรทำนายตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป

5. ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1: วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 87.1 มีอายุ คิดเป็นร้อยละ 43.2 มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 90.1 มีภูมิลำเนา ภาคอีสาน คิดเป็นร้อยละ 45.0 มีสถานภาพ คิดเป็นร้อยละ 88.3 มีประสบการณ์การทำงานในองค์กรปัจจุบันระหว่าง 2-5 ปีคิดเป็นร้อยละ 48.7 มีประสบการณ์การทำงานทั้งหมด 2-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.6 ส่วนใหญ่ทำงานที่สาขาชลบุรี คิดเป็นร้อยละ 42.1 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 80.5 มีความเพียงพอของรายได้ที่เพียงพอแต่ไม่มีเหลือเก็บ คิดเป็นร้อยละ 56.2 พนักงานมีสุขภาพที่เป็นปกติ คิดเป็นร้อยละ 93.7 และมีจำนวนชั่วโมงการทำงานของพนักงานไม่เกิน 8 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 39.6 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2: วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงาน

โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35, SD=0.49$) แล้วเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้คะแนนอันดับแรกคือ ด้านลักษณะงาน โดยมีค่าเฉลี่ยมาก ($\bar{X} = 3.73, SD=0.59$) รองลงมาคือ ด้านความสำเร็จและความก้าวหน้าในอาชีพ โดยมีค่าเฉลี่ยมาก ($\bar{X} = 3.55, SD=0.73$) อันดับสามคือ ด้านสวัสดิการ โดยมีค่าเฉลี่ยปานกลาง ($\bar{X} = 3.31, SD=0.79$) อันดับสี่คือ ด้านค่าตอบแทน โดยมีค่าเฉลี่ยปานกลาง ($\bar{X} = 3.25, SD=0.81$) อันดับห้าคือ ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ โดยมีค่าเฉลี่ยปานกลาง ($\bar{X} = 3.19, SD=0.67$) และ อันดับหกคือ ด้านความเสี่ยงในการทำงาน โดยมีค่าเฉลี่ยปานกลาง ($\bar{X} = 3.08, SD=0.89$) ตามลำดับ

ส่วนที่ 3: วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาเกี่ยวกับปัจจัยด้านสภาวะทางจิตใจของพนักงานของพนักงาน

โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.05, SD=0.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่าอันดับแรกคือ ความพึงพอใจในงาน โดยมีค่าเฉลี่ยมาก ($\bar{X} = 3.72, SD=0.66$) รองลงมาคือ ความเหนื่อยหน่ายของงาน โดยมีค่าเฉลี่ยมาก ($\bar{X} = 2.75, SD=0.94$) และอันดับสามคือ ความเครียดจากงาน โดยมีค่าเฉลี่ยมาก ($\bar{X} = 2.68, SD=0.93$) ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายผลิต

สภาวะทางจิตใจของพนักงาน	ปัจจัยส่วนบุคคล			
	อายุ	ภูมิลำเนา	ประสบการณ์การทำงาน	ความเพียงพอของรายได้
1. ด้านความพึงพอใจ	0.10	0.07	0.05*	0.00*
			11 ปีขึ้นไป	รายได้ไม่พอใช้และไม่มีหนี้สิน
			$\bar{X}$ 3.90	$\bar{X}$ =3.31
			6-10 ปี	รายได้ไม่พอใช้และมีหนี้สิน
			$\bar{X}$ =3.52	$\bar{X}$ =3.55

2. ด้านความเครียดจากงาน	0.01*	0.11	0.98	0.19
31-40 ปี				
$\bar{X}=2.83$				
ต่ำกว่า 30 ปี				
$\bar{X}=2.51$				
3. ด้านความเหนื่อยหน่ายของงาน	0.11	0.12	0.87	0.12
รวม	0.19	0.01*	0.62	0.55
ตะวันออก				
$\bar{X}=3.19$				
ภาคอีสาน				
$\bar{X}=2.95$				

จากตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ ภูมิภาค และประสบการณ์การทำงานในองค์กรปัจจุบัน ความพึงพอใจของรายได้ ที่แตกต่างกันมีผลต่อสภาวะทางจิตใจของพนักงาน โรงงานผลิตตู้จำหน่ายสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรีที่แตกต่างกัน

ด้านอายุ พบว่าปัจจัยด้านสภาวะทางจิตใจของพนักงานด้านความเครียดจากงาน คือ พนักงานที่มีอายุ 31-40 ปีมีความเครียดจากงานมากกว่าพนักงานที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี

ด้านภูมิภาค พบว่าปัจจัยด้านสภาวะทางจิตใจของพนักงานโดยรวม คือ พนักงานที่มีภูมิภาคตะวันออก มีสภาวะทางจิตใจของพนักงานในภาพรวมมากกว่าพนักงานที่มีภูมิภาคภาคอีสาน

ด้านประสบการณ์ พบว่า ปัจจัยด้านสภาวะทางจิตใจของพนักงานด้านความพึงพอใจในงาน คือ พนักงานที่มีประสบการณ์การทำงานในองค์กรปัจจุบัน 11 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจในงานมากกว่าพนักงานที่มีประสบการณ์การทำงานในองค์กรปัจจุบัน 6-10 ปี

ด้านความพึงพอใจของรายได้ พบว่า ปัจจัยด้านสภาวะทางจิตใจของพนักงานด้านความพึงพอใจในงาน คือ พนักงานที่มีรายได้ไม่พอใช้และไม่มีหนี้สินมีความพึงพอใจในงานมากกว่าพนักงานที่มีรายได้ไม่พอใช้และมีหนี้สินและพนักงานที่มีเหลือเก็บ

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงานมีผลต่อผลสภาวะทางจิตใจของพนักงาน

ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงาน	สภาวะทางจิตใจของพนักงาน					
	ความพึงพอใจ		ความเครียดจากงาน		ความเหนื่อยหน่าย	
	β	p	β	p	β	p
1. ด้านลักษณะงาน	0.30	0.00*	0.25	0.01*	0.12	0.07
2. ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ	0.08	0.02*	0.09	0.24	0.06	0.23
3. ด้านความเสี่ยงในการทำงาน	0.09	0.00*	0.27	0.00*	0.15	0.01*
4. ด้านค่าตอบแทน	0.04	0.36	0.05	0.49	0.15	0.03*
5. ด้านสวัสดิการ	0.17	0.00*	0.20	0.00*	0.25	0.00*
6. ด้านความสำเร็จและความก้าวหน้า	0.32	0.00*	0.15	0.04*	0.23	0.00*

จากตารางที่ 2 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงานมีผลต่อปัจจัยด้านสภาวะทางจิตใจของพนักงานที่แตกต่างกัน ด้านลักษณะงาน ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ด้านความเสี่ยงในการทำงาน ด้านสวัสดิการ และ ด้านความสำเร็จและความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน มีผลต่อปัจจัยด้านสภาวะทางจิตใจของพนักงานที่แตกต่างกัน

1. ด้านความพึงพอใจในงาน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงาน สามารถพิจารณาจากค่าคะแนนมาตรฐานโดยเรียงจากมากไปน้อยดังนี้ อันดับ 1 ด้านความสำเร็จและความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ($\beta = 0.36$) อันดับ 2 ด้านลักษณะงาน ($\beta = 0.27$) อันดับที่ 3 ด้านสวัสดิการ ($\beta = 0.20$) อันดับ 4 ด้านความเสี่ยงในการทำงาน ($\beta = 0.12$) อันดับ 5 ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ($\beta = 0.08$) และอันดับ 6 ด้านค่าตอบแทน ($\beta = 0.05$) ตามลำดับ

2. ด้านความเครียดจากงาน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงาน สามารถพิจารณาจากค่าคะแนนมาตรฐานโดยเรียงจากมากไปน้อยดังนี้ อันดับ 1 ด้านความเสี่ยงในการทำงาน ($\beta = 0.23$) อันดับ 2 ด้านลักษณะงาน ($\beta = 0.14$) อันดับที่ 3 ด้านสวัสดิการ ($\beta = 0.18$) อันดับ 4 ด้านความสำเร็จและความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ($\beta = 0.13$) อันดับ 5 ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ($\beta = 0.06$) และอันดับ 6 ด้านค่าตอบแทน ($\beta = 0.04$) ตามลำดับ

3. ด้านความเหนื่อยหน่ายของงาน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงาน สามารถพิจารณาจากค่าคะแนนมาตรฐานโดยเรียงจากมากไปน้อยดังนี้ อันดับ 1 ด้านสวัสดิการ ($\beta = 0.23$) อันดับ 2 ด้านความสำเร็จและความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ($\beta = 0.25$) อันดับที่ 3 ด้านความเสี่ยงในการทำงาน ($\beta = 0.15$) อันดับ 4 ด้านค่าตอบแทน ($\beta = 0.14$) อันดับ 5 ด้านลักษณะงาน ($\beta = 0.09$) และอันดับ 6 ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ($\beta = 0.06$) ตามลำดับ

6. อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง สิ่งแวดล้อมในการทำงานที่มีผลต่อสภาวะทางจิตใจของพนักงาน โรงงานผลิตตู้จำหน่ายสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี สามารถนำมาอภิปรายตามผลเชิงพรรณนาได้ดังต่อไปนี้

1. ด้านความพึงพอใจในงาน ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่มีอิทธิพล ได้แก่ ด้านลักษณะงาน ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ด้านความเสี่ยงในการทำงาน ด้านสวัสดิการ และ ด้านความสำเร็จและความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชชา พรดิษฐ์, & ชิน โสณวิสิฐ นิธิ กิจา (2565) สภาพแวดล้อมในการทำงาน ที่มี ผล ต่อ ความ พึง พอใจ ใน การ ปฏิบัติ งาน ของ เจ้าหน้าที่ พยาบาล โรง พยาบาล ตำรวจ

2. ด้านความเครียดจากงาน ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่มีอิทธิพล ได้แก่ ด้านลักษณะงาน ด้านความเสี่ยงในการทำงาน ด้านสวัสดิการ และ ด้านความสำเร็จและความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิปพิพัฒน์ เลิศวราวุธและคณะ (2561) ศึกษาระดับความเครียดจากการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิตในโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์

3. ด้านความเหนื่อยหน่ายของงาน ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่มีอิทธิพล ได้แก่ ด้านความเสี่ยงในการทำงาน ด้านค่าตอบแทน ด้านสวัสดิการ และ ด้านความสำเร็จและความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของกอบหทัย สิทธิธรรณฤทธิ์และคณะ (2561) ศึกษาเรื่องความเครียดในการทำงาน กลวิธีการเผชิญปัญหาความเครียดและคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในโรงพยาบาลทั่วไป

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

(1) ด้านค่าตอบแทน ควรมีนโยบายเรื่องรายได้ของพนักงานที่ต้องมีรายได้เพียงพอต่อการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน และการรับค่าตอบแทนหรือค่านายหน้าของพนักงานต้องมีความเหมาะสมต่อผลการปฏิบัติงาน

(2) ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ควรปรับปรุงในพื้นที่ในการทำงานของพนักงานให้มีอุณหภูมิที่เหมาะสม และทางโรงงานควรมีระบบควบคุมมลพิษทางอากาศในโรงงาน เช่น ฝุ่น คิวบิก ก๊าซ เส้นใย หรือสิ่งอื่นๆ เพื่อให้พนักงานมีความเสี่ยงต่อร่างกายในระยะยาว

7.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

(1) ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยสภาวะทางจิตใจของพนักงานให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดยนำตัวแปรต่างๆ ในปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงานและสภาวะทางจิตใจของพนักงานที่นอกเหนือจากการวิจัยครั้งนี้มาทำการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมมากมากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัยครั้งต่อไป

(2) ควรศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ประเด็นในปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงานและสภาวะทางจิตใจของพนักงานที่ยังไม่ถูกค้นพบด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้จัดการในโรงงานผลิตตู้จำหน่ายสินค้าในจังหวัดชลบุรีเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์ของงานวิจัยและการทำธุรกิจผลิตตู้จำหน่ายสินค้าที่เกี่ยวข้องต่อไป

8. เอกสารอ้างอิง

กอบหทัย สิทธิธรรมา และคณะ. (2561). ความเครียดในการทำงาน กลวิธีการเผชิญปัญหาความเครียดและคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในโรงพยาบาลทั่วไป. *วารสารศูนย์การศึกษาแพทยศาสตรบัณฑิต*

โรงพยาบาลพระปกเกล้า, 35(2). หน้า 163-176

กานดา จันทร์แย้ม. (2561). อิทธิพลของบุคลิกภาพ ความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้นำและผู้ตาม ต่อการมีภาวะผู้นำแบบสร้างแรงบันดาลใจของหัวหน้าภาควิชา ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*, 14(2). หน้า 203-213

จินดารัตน์ บุตรจินดา. (2561). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเครียดของบุคลากร : กรณีศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี*, 10(1). หน้า 289-294

ทีปพิพัฒน์ เลิศวราวุธ และคณะ. (2561). ระดับความเครียดที่เกิดจากการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิตในโรงงานอิเล็กทรอนิกส์. *วารสารความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม*, 3(2). หน้า 18-26

พลิชฐ์ จูฑิธนาธิกรณ์. (2564). ผลกระทบของความเครียดในการทำงานต่อความตั้งใจลาออก: กรณีศึกษาใน

อุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ไทย. *วารสารดุสิตบัณฑิตทางสังคมศาสตร์*, 11(3). หน้า 693-706

พิชชาพร ดีชู, & ชิน โสณวิสิฐนิธิกิจ. (2022). สภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พยาบาลโรงพยาบาลตำรวจ. *Journal of Kanchanaburi Rajbhat University*, 11(1), 40-52.

ศิริลักษณ์ สุธรรม. (2563). อิทธิพลของปัจจัยในการทำงานต่อความเครียดในการทำงานที่ส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ โรงงานอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ในนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต*, 16(2). หน้า 78-95

สุรัชย์ ทูหมัดและวิโรจน์ เจษฎาลักษณ์. (2561). ความเครียดและผลกระทบต่อผลการปฏิบัติงานของพนักงานใน
หน่วยงาน ด้านศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ. *วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 19(2) หน้า 151-165

Robbins, S.P. (2001). *Organizational Behavior*. 9 th ed. Upper Saddle River, NJ. :Prentice-Hall.

Michael, M. M., & Hartranft, R. J. (1991, May). *Thermal stress singularities in microelectronic*. In
Proceedings-41st Electronic Components & Technology Conference, Atlanta, GA, USA (pp. 273-
277). Piscataway, NJ: IEEE.